gemeente vaals

RAADSVOORSTEL

Datum:	8 september 2026	**Naam:**	A.H.A.M. Schösser
Datum vergadering:	26 oktober 2026	**Portefeuillehouder:**	E.C.J. Jaegers
Agendapuntnr.:	7b		
Behandeld door:	Strategie		
Zaak:			
Documentnummer	26.0015358		

Openbaar

Onderwerp:
Herinrichting activiteitenplein Vaals

Voorstel

1.1. In te stemmen met de herinrichting van het activiteitenplein in Vaals;
1.2. Een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 50.000,00 en de kapitaallasten te dekken uit het bestaande exploitatiebudget van € 15.000,00, opgenomen in de meerjarenbegroting;
1.3. De herinrichting uit te voeren conform het programma van eisen en wensen.

Inleiding

Op 13 januari 2026 hebben wij uw raad middels een raadsinformatiebrief als volgt geïnformeerd.

Op 1 juli 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met het procesvoorstel voor onder andere de realisatie van een SamenSpeelplek en hiervoor de herinrichting c.q. aanpassing en verbetering van het activiteitenplein (gelegen achter de Brede School) te gebruiken als pilot. Deze pilot zou dan tevens dienen als input voor een notitie speel- en ontmoetingsplekkenbeleid waarbij in een later stadium ook de kenen Vijlen en Lemiers hierover worden geraadpleegd. Deze notitie (speel- en ontmoetingsplekkenbeleid) wordt tegelijkertijd met dit raadsvoorstel aan uw raad voorgelegd.

Voorts heeft de raad er destijds mee ingestemd de totstandkoming van dit traject middels actieve participatie vorm te geven.

Nadat de raad akkoord was gegaan met dit raadsvoorstel is er conform raadsvoorstel een werkgroep geformeerd, bestaande uit vertegenwoordigers van de basisscholen (De kleine Wereld en De Robbedoes), kinderopvang Human Kind en peuteropvang stichting Spelentère, de Buurtsportcoach, inwoners/betrokkenen uit de wijk en de Stichting Speelgelegenheden Vaals.

De werkgroep werd in september 2024 door de wethouders Jaegers en Hamaekers geïnformeerd over het procesvoorstel en waarom voor deze vorm van burgerparticipatie was gekozen. Vanaf dat moment mocht de werkgroep aan de slag onder externe begeleiding van Anniek Claessen (Claessen Advies). Het maatschappelijk effect van het procesvoorstel kon groot zijn/worden omdat alle belanghebbenden een belangrijke rol krijgen of spelen voor wat betreft de totstandkoming c.q. aanpassing van het activiteitenplein. Daarom kunnen de maatschappelijke gevolgen c.q. maatschappelijke effecten, door de werkgroep, als groot ervaren worden. Dit geldt niet alleen voor het proces om te komen tot de realisatie/uitvoering maar ook voor het maken van onderlinge afspraken inzake het aanvragen van subsidies en het regelen van toezicht en onderhoud na de totstandkoming.

Immers, belanghebbenden die meedenken over het vormgeven van het activiteitenplein zijn ook mede verantwoordelijk voor de totstandkoming van de realisatie daarvan bijvoorbeeld door kleine taken in het onderhoud te verrichten of externe middelen (subsidies) te verkrijgen. De raad heeft voor de uitvoering c.q. het proces als kader meegegeven dat de herinrichting van het activiteitenplein moest voldoen aan de criteria die horen bij een SamenSpeelplek.

Hiermee is de werkgroep aan de slag gegaan, te weten, de insteek was dat voldaan moest worden aan de 100-70-50 regel, opgesteld door het SamenSpeelfonds.

100% Welkom: Een speelplek waar bezoekers zich 100% welkom voelen is een speelplek waar je je thuis voelt en graag komt. 100% welkom is het hart van samen spelen! Deze 100% gaat natuurlijk wel samen met begaanbaarheid en toegankelijkheid van een speeltuin.

70% Begaanbaar: Dit betekent dat 70% van de speelplek begaanbaar moet zijn. Kinderen in een rolstoel of met een visuele beperking moeten zich ook kunnen bewegen in de speeltuin. Dit kan door het aanleggen van speciale verharde paden of speeltoestellen op fel gekleurde vlakken, die goed zichtbaar zijn.

50% Toegankelijk: Dit betekent dat de helft van de speeltoestellen ook bespeelbaar zijn voor kinderen met een beperking. Niet alles hoeft aangepast te worden. En een speeltoestel als bijvoorbeeld een draaimolen of een groene tunnel van wilgen kunnen door iedereen gebruikt worden. Lekker inclusief!

Waar staan we nu? Op 7 oktober 2025 heeft een afvaardiging van de werkgroep en 4 kinderen van de basisscholen een terugkoppeling in de raadscommissie gegeven over de stand van zaken alsmede het conceptontwerp van de herinrichting van het activiteitenplein aan de aanwezigen gepresenteerd. Dit is op 21 oktober 2025 ook gedeeld met de Adviesraad Sociaal Domein gemeente Vaals en zijn de leden van de adviesraad hierbij in de gelegenheid gesteld om (aanvullende) input en opmerkingen te leveren.

Daarna heeft er op 9 december 2025 een participatiesessie met raadsleden plaatsgevonden waarbij een ieder in de gelegenheid werd gesteld om zijn/haar input te leveren m.b.t. het participatietraject en het concept-ontwerp. Wethouder Erika Jaegers heeft tevens een en ander nog nader toegelicht en aangekondigd dat de raad te zijner tijd een raadsvoorstel voor de financiering van de herinrichting van het activiteitenplein wordt voorgelegd.

Insteek was om de gemeenteraad een raadsvoorstel in februari 2026 voor te leggen maar dit was vanwege onderstaande redenen niet haalbaar:

- Over de herinrichting van het activiteitenplein moesten nog diverse zaken, zoals infrastructuur en groenvoorziening, tussen gemeente (buitendienst/groen), de werkgroep en de leverancier worden afgestemd; dit kon nog gevolgen hebben en zorg dragen voor de nodige aanpassingen van het ontwerp en de daarbij behorende offerte;

- De werkgroep had nog I of 2 bijeenkomsten nodig om het toezicht, onderhoud en definitief ontwerp nader te bepalen; tevens moest vanuit de werkgroep nog een penvoerder c.q. aanvrager, voor het werven van subsidies bij diverse fondsen, definitief moeten worden bepaald (dit is de Stichting Speelgelegenheden geworden, die inmiddels een subsidieaanvraag bij de Provincie Limburg heeft ingediend);

- Met name de inzet en betrokkenheid vanuit de (buurt)bewoners diende aangetoond te worden als het gaat om de realisatie en herinrichting van het activiteitenplein als bijvoorbeeld een beroep gedaan wil worden op het Leefbaarheidsfonds van de provincie Limburg; de werkgroep moest hierover nog overleg hebben en een besluit nemen over hoe en wat;

- Om de raad een financieringsvoorstel te kunnen voorleggen dienden bovenvermelde zaken nog te worden uitgezocht aangezien de hoogte van het budget, dat aan de raad zal worden gevraagd, hiervan afhankelijk is.

Vooral het feit dat er veel partijen, zowel de buurt als professionele organisaties, in deze werkgroep vertegenwoordigd zijn zorgde ervoor dat periodieke afstemming en aanwezig zijn tijdens bijeenkomsten nogal lastig en tijdrovend was. Daarom heeft een en ander allemaal iets langer geduurd maar is het de werkgroep 'herinrichting activiteitenplein Vaals' onlangs toch gelukt om een definitief projectplan op te stellen, onder begeleiding van Anniek Claessen (Claessen Advies).

Dit projectplan treft u bijgaand aan.

Beoogd effect

De herinrichting heeft als doel:

- Het creëren van een aantrekkelijke, veilige en toegankelijke openbare ruimte/multifunctionele ontmoetingsplek met kwalitatieve speelvoorzieningen;

- Het stimuleren van sociale interactie en gemeenschapsactiviteiten;

- Het verbeteren van groenvoorziening en duurzaamheid/realisatie van een klimaatbestendige inrichting;

- Het faciliteren van evenementen en sportieve activiteiten.

Met de uitgangspunten:

1. Toegankelijkheid: Ruimte voor rolstoelgebruikers, duidelijke looproutes, voldoende zitgelegenheid;

2. Groen & Duurzaamheid: Meer beplanting, schaduwrijke plekken, gebruik van duurzame materialen;

3. Multifunctioneel gebruik: Zones voor sport, spel, cultuur en ontspanning;

4. Veiligheid & Verlichting: Goede verlichting en een overzichtelijke indeling;

5. Participatie: Inbreng van (buurt)bewoners en lokale (professionele) organisaties in het ontwerp.

Argumenten

1. Argumenten behorende bij voorstel 1

Binnen de kern Vaals bevindt zich een divers aanbod aan openbare, laagdrempelige speel- en ontmoetingsplekken. Deze locaties richten zich primair op de dagelijkse speelbehoefte van de inwoners en worden deels ondersteund door Stichting Speelgelegenheden Vaals. Het in 2012 aangelegde activiteitenplein is hier een van. Dankzij de centrale ligging nabij de Brede School vervult deze speel- en sportplek een belangrijke rol in de buurt. Het plein combineert momenteel bal- en sportvelden met groen en wordt intensief gebruikt door direct omwonenden, de scholen en de kinder-, peuter- en buitenschoolse opvang.

Het doel is om van het huidige plein een groene, vernieuwende en inclusieve 'SamenSpeelplek' te maken. De werkgroep wil een veilige en fijne ontmoetingsplek creëren voor álle inwoners van Vaals.

Een plek zonder drempels, waar iedereen – jong en oud, met of zonder beperking – makkelijk kan samenkomen en samen spelen. Dit project is een pilot c.q. onderdeel van een groter meerjarenplan van de gemeente om speel- en ontmoetingsplekken in Vaals toegankelijker te maken.

Om van dit activiteitenplein écht een succes te maken, is samenwerking cruciaal. Daarom trekt de werkgroep in de ontwikkeling en het latere onderhoud op als gelijkwaardige partner met de gemeente, Stichting Speelgelegenheden, scholen, kinderopvang, het Gehandicaptenplatform en de buurt.

Kanttekeningen

1 Kanttekeningen behorende bij voorstel 1

1.1. Sinds de aanleg in 2012 heeft het activiteitenplein geen structurele vernieuwingen meer ondergaan. Vanuit de gemeenteraad is dan ook het verzoek aan het college gekomen om de locatie te upgraden naar een toekomstbestendige en inclusieve 'SamenSpeelplek'. Naast deze fysieke opgave sprak de gemeente een nadrukkelijke proceswens uit: het initiatief en eigenaarschap moesten volledig bij de buurt en lokale professionals komen te liggen (hoge mate van burgerbetrokkenheid). De aanleiding voor dit projectplan is daarmee tweeledig: enerzijds de fysieke noodzaak om het verouderde plein te vernieuwen, en anderzijds de ambitie om dit vorm te geven vanuit de krachten en behoeften van de lokale gemeenschap.
Hoe mooi de oorspronkelijke visie van een bewonersinitiatief ook was, de praktijk bleek weerbarstiger. Bij de start van het project was er veel animo. Er vormde zich een diverse werkgroep, bestaande uit buurtbewoners, lokale professionals en andere geïn-teresseerden. Echter, naarmate het traject vorderde – van de eerste behoefte-inventarisatie tot de ontwerpfase – nam de actieve deelname vanuit de bewoners sterk af. Met name direct omwonenden haakten in een vroeg stadium af, waardoor de werkgroep uiteindelijk uitsluitend *nog uit professionals bestond.*

Deze constatering heeft binnen de werkgroep tot een belangrijk inzicht geleid. Om het vernieuwde activiteitenplein niet alleen succesvol aan te leggen, maar ook op de lange termijn sociaal te verankeren in de wijk, is een actieve brugfunctie essentieel.

De werkgroep concludeert dat de inzet van een onafhankelijke 'verbinder' – bijvoorbeeld gefaciliteerd vanuit de gemeente – een absolute randvoorwaarde is. Deze persoon kan fungeren als de essentiële linking-pin tussen het initiatief en de bewoners, en tegelijkertijd de aanjager zijn die de onderlinge verbindingen tussen de verschillende partijen in de praktijk gaat smeden. Alleen met deze gerichte inzet kan er gebouwd worden aan duurzaam draagvlak, structurele betrokkenheid en een activiteitenplein dat daadwerkelijk gedragen wordt door de hele buurt. De gemeente heeft dit signaal/verzoek opgepakt en is momenteel in gesprek met een 'verbinder' (inwoner uit de samenleving) om hier een rol van betekenis in te spelen.

Her(gebruik kiosk op het activiteitenplein

De werkgroep onderzoekt nog of de kiosk ook in de toekomst vooral dienst zal doen als opslagplaats en/of ook als een soort uitgifteplek bij activiteiten, zowel door buurtbewoners als de professionals die hier gebruik van willen maken.

Financiën

De kosten voor de (her)inrichting van het activiteitenplein met diverse speeltoestellen zijn, conform de offerte van Replay, € 97.411,50 (excl. BTW).

Voor de dekking hiervan wordt uw raad gevraagd om een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 50.000,00.

Met de Perspectiefnota 2024 heeft uw raad structureel € 15.000,00 beschikbaar gesteld voor het verbeteren van speelplekken Deze middelen zijn vanaf de begroting 2024 structureel opgenomen in de exploitatie en zijn bedoeld voor de vervanging, uitbreiding en kwaliteitsverbetering van speelvoorzieningen, waaronder het introduceren van nieuwe en attractieve speeltoestellen.
Het voorliggende voorstel sluit aan bij dit al vastgestelde beleid. De benodigde financiële middelen (kapitaallasten) kunnen worden gedekt binnen het bestaande exploitatiebudget van € 15.000,00 dat hiervoor in de begrotingscyclus 2024 beschikbaar is gesteld.

Daarnaast heeft de stichting Speelgelegenheden op 23 juli 2026 een subsidieaanvraag gedaan bij de Provincie Limburg voor € 50.000,00 (subsidie Leefbaarheid, initiatieven stichtingen, verenigingen en coöperaties 2025-2026).

Voor de (her)inrichting van het (speel)groen, infra, kiosk etc. zijn bestaande budgetten en reserves beschikbaar zoals IZA/AZWA, sportstimulering en speelterreinen.

Communicatie

Werkgroep herinrichting activiteitenplein.

Uitvoering

Na besluitvorming de werkgroep conform offerte opdracht laten geven aan Replay voor de uitvoering/start werkzaamheden.

Afhankelijk van de planning inzake de start en uitvoering van de werkzaamheden op het activiteitenplein zullen wij uw raad nader informeren over de voortgang/afronding.

Bijlage

26.0020564 - Projectplan werkgroep activiteitenplein Vaals